

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-31

Diarienummer 0450/23

Handläggare

Tommy Karlsson

Telefon: 031-368 65 14

E-post: tommy.karlsson@intraservice.goteborg.se

Intraservice Inköpsanalys 2023 - Halvårsuppföljning

Förslag till beslut

I nämnden för Intraservice:

Halvårsuppföljning av Intraservice inköpsanalys antecknas till protokollet

Sammanfattning

Förvaltningen har genomfört en analys av Intraservice inköp och följsamheten mot upphandlade avtalsleverantörer. Resultatet av analysen redovisas i detta tjänsteutlåtande. Förvaltningen bedöms ha god följsamhet inom inköpsområdet gentemot lagar och regelverk. Utmaningen för Intraservice och Göteborgs Stad ligger i de ökade inköpskostnader som kommit till följd av hög inflation och svag växelkurs för svensk krona.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har analyserat inköpsutvecklingen och noterar en 9 procentig ökning i inköpsvärdet under den senaste tolv månadersperioden. Detta beror på ökad volym och prisjusteringar på grund av ramavtalsklausuler, inklusive valutakursförändringar, LCI (*Labour Cost Index*) samt PPI (*Producer Price Index*). Upphandlade avtalsvillkor gör det svårt att påverka inköpsprisökningar, och förvaltningen är inlåst i avtalen som normalt löper i två år med möjlighet till förlängning. En finansiell risk uppstår eftersom förvaltningen inte kan påverka prishöjningarna som gäller enligt Göteborgs stads ramavtal, vilket kräver ytterligare diskussion om risköverföring till kunderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kravspecifikationer vid upphandlingar innehåller hållbarhetskrav och utvecklingsmål för att vi sammantaget ska bidra till att Intraservice tjänsteleverans sker med minsta möjliga avtryck på miljö och klimat.

Bedömning ur social dimension

Kravspecifikationer vid upphandlingar innehåller sociala hållbarhetskrav och uppförandekoder i relation till leverantör för att vi sammantaget ska bidra till att Intraservice tjänsteleverans med förbättrad jämställdhet, jämlikhet och social rättvisa - från leverantör till nyttjare och brukare i Staden.

Samverkan

Ärendet samverkas med de fackliga representanterna i FSG 2023-11-15.

Ärendet

Enligt Intraservice anvisning för inköp och upphandling ska nämnden för Intraservice två gånger om året få en uppföljning av förvaltningens inköp för att säkerställa att regelverket följs.

Detta ärende redogör för halvårsuppföljning, vilket är en mindre omfattande uppföljning. Helårsuppföljningen som normalt sker under kvartal 1 är en mer omfattande uppföljning.

Förvaltningens inköp

Förvaltningens samlade inköpsvolym under rullande tolv månadersperiod (juli 2022 till juni 2023) var sammantaget 796,2 miljoner kronor. Föregående tolv månadersperiod (juli 2021 till juni 2022) som var sammantaget 720,8 miljoner kronor.

Inköpsvärdet har ökat med 9 procent under senaste tolv månadersperiod jämfört med föregående tolv månadersperiod. Förklaringen till ökningen ligger bland annat i ökad volym (klient som tjänst, licenser) men även av att inköpspriser ökat mot bakgrund av ofördelaktig växelkurs gentemot dollarn och euron då flertalet av varor som köps in är baserade på dessa valutor. Utöver växelkurspåverkan har även producentprisindex samt inflation påverkat inköpspris på varor. För inköpta tjänster finns det en påverkan av lönekostnadsindex samt viss inflationseffekt.

	Period 2022–2023	Period 2021–2022	Differens i kronor mellan perioderna	Förändring i procent
Inköpsvärde* från externa leverantörer (direktfakturerering till Intraservice)	636 376 578 kr	601 010 888 kr	35 365 690 kr	5,6 %
Antal externa leverantörer	388 st	360 st	28 st	7,2 %
Inköpsvärde* från Göteborgs Stads Leasing (externa leverantörers fakturor som går till GLS som i sin tur fakturerar Intraservice)	159 832 696 kr	119 861 271 kr	39 971 425 kr	25 %
Totalsumma (inköpsvärde externa leverantörer inkl. inköpsvärde Göteborgs Stads Leasing)	796 209 274 kr	720 872 159 kr	75 337 116 kr	9 %
*) Inköpsvärde är lika med utbetalning, ej bokföring/periodiserad kostnad				

Uppföljning av inköpsföljsamhet till upphandlade avtalsleverantörer

Förvaltningen har även utfört kontroll där förvaltningens inköpsvärde för aktuell period har analyserats för att se hur stor del av inköpsvärde som kommer från upphandlade stadengemensamma ramavtalsleverantörer samt förvaltningens upphandlade avtal.

Kontrollen har utförts utifrån inköpsdata från Inköpsanalyssystem KMD där samtliga genomförda inköp finns samlade. Med kompletterande stöd från Inköpsanalytiker från Inköps- och upphandlingsförvaltningen har det kartlagts de inköp som skett från

stadengemensamma ramavtalsleverantörer samt de inköp som skett från ej stadengemensamma ramavtalsleverantörer.

I kontrollen har särskild fokus lagts på de leverantörer som är ej stadengemensamma ramavtalsleverantörer och som står för den absoluta majoriteten av förvaltningens samlade inköpsvärde.

Resultatet av kontrollen visar att förvaltningen för aktuell 12 månaders period har bedrivit 99% av det samlade inköpet till av KMD bekräftade stadengemensamma ramavtalsleverantörer samt mot de av förvaltningen egna upphandlade avtalen som finns i förvaltningens avtalsdatabas samt i diariet (213 leverantörer).

Utförd kontroll av köp mot avtalsleverantörer (juli 2022 – juni 2023)	Inköpsvärde (senaste tolv månaderna, juli 2022 – juni 2023)	Antal leverantörer
Inköpsvärde där inköp gått till avtalsleverantör (Göteborgs Stads ramavtal, samt Intraservice upphandlade avtal)	788 386 360 kr	213 st
Kontrollerat inköpsvärde i procent av totalt inköpsvärde, där avtalsleverantörstrohet finns till Stadens avtal, samt Intraservice upphandlade avtal	99 %	-
Inköpsvärde där utredning pågår om köp skett mot avtalsleverantör (lägre inköpsvärden, från 50 000 kr till 986 000 kr)	5 939 168 kr	23 st
Inköpsvärde som understiger 50 000 kr per leverantör och ej ingått i kontroll ovan då det rör mindre direktupphandlingar/direktköp	1 950 793 kr	158 st

Fortsatt utredning pågår för tjugotre leverantörer där inköpsvärden per leverantör är mellan 50 000 kronor och upp till 986 000 kronor, och samlat inköpsvärde för de tjugotre leverantörerna är 5.9 miljoner kronor. Det är oklart om köp skett mot upphandlade gällande avtal vilket utredningen ska klargöra.

Uppföljning av avtal och leverantörer

Intraservice inköpschef har med input från förvaltningens SAM-ansvariga identifierat att en avtalsleverantör i Göteborgs stads ramavtal *Licenspartner - Programvara och molntjänster* har en avtalsvillkorsavvikelse där avtalsleverantören inte levererat fullt ut enligt avtalsvillkoren. Avvikelsen åtgärdas just nu av leverantören så att avtalsvillkoren ska kunna uppfyllas. På grund av den identifierade avtalsvillkorsavvikelsen kommer inköpschef, tillsammans med berörd verksamhet och avtalsleverantör, under slutet av året bedriva en genomgripande avtalsuppföljning där avtalets övriga villkor följs upp och granskas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen ser att kostnadsutvecklingen för inköpen har ökat under aktuell period och detta är pådrivet av att Göteborgs stads ramavtal har prisjusteringsklausuler som under aktuell period påverkat inköpspriserna. Exempelvis har ramavtal för Datacenter samt ramavtal *Licenspartner - Programvara och molntjänster* en valutaklausul som gör att avtalsleverantör får full kompensation för utländska valutakursutvecklingar. Exempelvis har växelkursen från kronor till dollar i snitt gått upp med tolv procent under ett år

jämfört föregående år. Andra större stadenövergripande ramavtal som Intraservice avropar från har prisjusteringsklausuler som ger avtalsleverantörer kompensation för LCI (*Labour Cost Index*) samt PPI (*Producent Price Index*) under avtalsperioden.

Då det är upphandlade avtalsvillkor ser Intraservice att det är mycket svårt att kunna påverka att inköpspriserna går upp. Det är normalt sett inte möjligt att omförhandla upphandlade ramavtal. Huvudregeln är att upphandlande kontrakt och ramavtal inte får ändras utan att det genomförs en ny upphandling.

Göteborgs stads ramavtal har oftast en avtalad löptid på två år med möjlighet till avtalsförlängning om två år, vilket gör att förvaltningen får en inlåsningsseffekt där prisjusteringsklausulerna får en negativ prisökningseffekt som inte kan förhandlas bort.

Förvaltningen har även genomfört en kontroll av sina inköp för att utvärdera följsamheten till upphandlade stadengemensamma ramavtalsleverantörer och förvaltningens egna upphandlade avtal. Kontrollen baserades på inköpsdata från inköpsanalyssystemet KMD, med stöd från inköpsanalytiker från Inköps- och upphandlingsförvaltningen. Särskilt fokus lades på leverantörer som inte var stadengemensamma ramavtalsleverantörer och som stod för den största delen av förvaltningens inköpsvärde.

Resultatet av kontrollen visar att förvaltningen, under den senaste tolv månadersperioden har utfört 99 procent av inköpen enligt stadengemensamma ramavtal, vilket bekräftats av KMD samt de avtal som finns i förvaltningens avtalsdatabas och diariet.

En fortsatt utredning pågår för tjugotre leverantörer där inköpsvärden varierar mellan 50 000 kr och upp till 986 000 kr, med en sammanlagd inköpskostnad på 5,9 miljoner kronor. Det är ännu oklart om dessa inköp skett i enlighet med de upphandlade avtalen, vilket utredningen kommer att klargöra.

Vidare har inköpschefen, med input från (SAM) på förvaltningen, identifierat en avvikelse i ett av Göteborgs stads ramavtal *Licenspartner - Programvara och molntjänster*. En avtalsleverantör har inte uppfyllt avtalsvillkoret genom att inte leverera en SNOW-importfil som avtalet kräver. Just nu pågår arbete med att åtgärda denna avvikelse, och avtalsleverantören arbetar på att uppfylla villkoret. På grund av denna identifierade avtalsavvikelse kommer inköpschefen att leda en omfattande uppföljning av avtalet, där samtliga avtalsvillkor kommer att granskas under senare delen av året.

Sammanfattningsvis bedöms förvaltningen ha god följsamhet inom inköpsområdet gentemot lagar och regelverk. Utmaningen för Intraservice och Göteborgs Stad ligger i de ökade inköpskostnader som kommit till följd av hög inflation och svag växelkurs för svensk krona.

Stina Hall Hellqvist
Stabschef

Peter Söderström
Förvaltningsdirektör